

Voor u ligt het jaarverslag van het Puttens Historisch Genootschap (PHG). In dit verslag zijn ook de verslagen van Historisch museum De Tien Malen, Museumboerderij Mariahoeve en die van de verschillende werkgroepen opgenomen. Het bestuur wenst u, PHG-deelnemer, sponsor of geïnteresseerde veel leesplezier.

JAARVERSLAG over november 2014 tot november 2015 van HET PUTTENS HISTORISCH GENOOTSCHAP

(door Piet W. Zevenhuijzen, secretaris van de stichting PHG)

De stichting Puttens Historisch Genootschap fungeert als koepel voor allerlei activiteiten op cultuurhistorisch gebied in Putten. Het PHG werkt vanuit de volgende statutaire doelstellingen:

- Het bijdragen tot het vergroten, behouden en uitdragen van de kennis van de geschiedenis van Putten
- Het bijdragen tot het behoud van het karakter van Putten

Deze doelen worden operationeel door de twee ingestelde musea, het Historisch Museum De Tien Malen en de Museumboerderij Mariahoeve en door de werkgroepen Archeologie, Dialect en Folklore, Genealogie en roerende monumenten. Daarnaast zijn er andere werkgroepen die ondersteunend zijn zoals Registratie, Documentatie en Digitalisatie van de museumgoederen, de redactie van De Graver. Al het werk van de PHG wordt mogelijk gemaakt door vele vrijwilligers en door de financiële bijdrage van de deelnemers en sponsors. Wat er bereikt is in dit verslagjaar hebben we met elkaar bereikt. Daarvoor dank.

BESTUURSSAMENSTELLING

Binnen het bestuur van het PHG zijn vertegenwoordigd bestuursleden van de Stichting Historisch Centrum 'De Tien Malen' en van de Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg.

Stichting Puttens Historisch Genootschap, het bestuur bestaat uit:

De heer G.C.J.M. Hollanders	Voorzitter
De heer P.W. Zevenhuijzen	Secretaris
De heer J. van Oostende	Penningmeester
Zij vormen tevens in genoemde functies het dagelijks bestuur en tevens het bestuur van de Stichting Historisch Centrum De Tien Malen	
De heer J.N. van den Hoorn	2 ^e voorzitter
De heer P. Vink	Coördinator museum De Tien Malen
De heer St. van Hell	Bestuurslid van de Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg
De heer G. Buter	Public Relations (toegevoegd aan het bestuur)

BESTUURSVERGADERINGEN

Het bestuur van het PHG en het bestuur van museum 'De Tien Malen' vergaderden tezamen. In deze bestuursvergaderingen worden zowel de zaken betreffende het PHG, de werkgroepen, de beide musea in het algemeen, en de activiteiten in het bijzonder besproken. Het bestuur is in deze samenstelling 11 keer in vergadering bijeen geweest.

Operationele zaken betreffende het Museum 'De Tien Malen' worden in een wekelijks overleg tussen coördinator, secretaris, penningmeester, vertegenwoordiger van de baliemedewerkers en de technische dienst afgehandeld. Een verslag vindt u verderop in dit jaarverslag.

Aangelegenheden betreffende de Museumboerderij Mariahoeve worden door het bestuur van Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg behandeld. Een verslag vindt u verderop in dit jaarverslag.

VERGADERPUNTEN VAN HET PHG-BESTUUR

De belangrijkste onderwerpen die de aandacht van het PHG-bestuur vroegen waren:

- **De voortgang PHG-jubileum**
Hierover kunt u in dit verslag meer lezen
- **De voor- en najaarsbijeekoms, tevens begin en afsluiting jubileumactiviteiten**
Vastleggen van de data, de zaalruimte, sprekers benaderen en bespreken van de programma invulling.
- **70 jaar bevrijding**
Aanvankelijk zou er een tentoonstelling gehouden worden in het gemeentehuis. Dit is niet doorgegaan er is daarom besloten de tentoonstelling in het museum De Tien Malen te houden. Met een financiële bijdrage van de gemeente konden er informatieboorden worden gemaakt.
- **Kopij decembernummer van De Graver**
Een terugkerende punt is de kopij voor De Graver, gelukkig lukt het steeds om een informatief en zinvol blad uit te geven.
- **Vrienden van Historisch Putten**
Het bestuur heeft, gelet op de huidige financiële draagkracht van het PHG en de noodzakelijke vernieuwingen in beide musea, gekeken naar aanvullende financiële bijdragen. Dit is gevonden in het oprichten van 'Vrienden van Historisch Putten. Meer hierover vindt u verderop in het verslag.
- **Financiële zelfstandigheid museum De Tien Malen**
Vorig jaar is al besloten de zelfstandigheid van het museum te vergroten. Daarvoor is het onder meer nodig dat het museum over een eigen bankrekening en banktegoed beschikt. Deze zelfstandigheid brengt tevens mee dat het museum een eigen ANBI-status kon verkrijgen.
- **Vrijwilligersbeleid**
Eerder is al zogenaamde vrijwilligersovereenkomst opgesteld. In enkele gevallen vraagt de gemeente om deze overeenkomst. Nieuwe PHG-vrijwilligers worden gevraagd de overeenkomst te ondertekenen. Een inhaalslag moet nog gemaakt worden voor de groep al aanwezige vrijwilligers. Verder is besloten ook dit jaar weer een vrijwilligersbijeekoms met buffet te houden en met kerst een kleine attentie aan de vrijwilligers aan te bieden.
- **Overleg met Bestuur kringloopwinkel Overnodig**
Dit jaar viert niet alleen het PHG haar jubileum maar ook kringloopwinkel Overnodig, reden om in overleg met elkaar te gaan. Beide organisaties staan en zijn er voor Putten en haar inwoners. Het bestuur van Overnodig heeft aan de diverse jubileumactiviteiten het PHG een financiële bijdrage geleverd.
- **Voortgang Museumfolder**
Ook dit jaar heeft het PHG-bestuur besloten een Museum en PHG-activiteitenfolder uit te geven waarin naast de beide musea ook de gedachtenisruimte en het Puttens Stoomgemaal zijn opgenomen. De folder maakt voor de inwoners van Putten en de vele toeristen het Puttens Erfgoed zichtbaar. De folder vindt bij zowel de plaatselijke VVV, vakantiecentra, campings als musea flinke aftrek.
- **Bezwaar tegen beleid Waterschap**
Per brief aan het bestuur van het Waterschap hebben de besturen van het PHG, St. Natuur en Milieu en de Bekenstichting namens hun achterban hun bezorgdheid geuit over zowel de huidige toestand van de sprengbeken in Putten als de voorgenomen herziening van de status van de watergangen na 2017 waarbij de Volenbeek en de Schoonderbeek van a- naar c- watergangen worden gedegradeerd. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat deze sprengbeken zijn voor onze Gemeente Putten zowel cultuurhistorisch als ecologisch van groot belang en vormen een onmisbare schakel in ons landschap. Nadien heeft er overleg met het Waterschap plaatsgevonden.
- **Voortgang reparatie dak Museumboerderij Mariahoeve**
Bij de renovatie indertijd van de boerderij schreef de subsidieverlener een bepaald soort riet voor. Na enige jaren blijkt dat dit riet van niet al te beste kwaliteit was. Reparatie/vervanging is noodzakelijk en brengt hoge kosten met zich mee. Het PHG-bestuur heeft besloten een financiële bijdrage ter bestrijding van deze kosten te geven
- **Overleg Puttens Erfgoed**
De commissie samenleving van de gemeenteraad heeft het initiatief genomen om het Puttens Erfgoed meer zichtbaar te maken. Hiertoe is het bestuur van het PHG en het bestuur van Oktober '44 uitgenodigd om samen met vertegenwoordigers van de Puttense politieke partijen een overlegtraject in te gaan. Er hebben dit najaar 2 overleggen plaatsgevonden.
- **PHG als informatiebron**
Ook in dit jaar zijn er verschillende verzoeken geweest tot het verstrekken van gegevens, informatie en foto's over Puttense historische voorwerpen, gebouwen, families, etc.

WERKGROEPEN EN COMMISSIES

Binnen de PHG-doelstellingen waren in het verslagjaar de volgende doelwerkgroepen en commissies actief: Archeologie, Genealogie, Roerende Monumenten, Dialect en Folklore. Verder heeft het PG de

volgende ondersteunende werkgroepen en commissies: Registreren, Documenteren en Digitaliseren, PHG-markten, Documentatie, Acceptatie, De Graver- redactie en -bezorgers en de PHG-jubileum.

Daarnaast heeft het PHG een afgevaardigde in het bestuur van het Puttens Stoomgemaal, de Monumentencommissie van de gemeente Putten, de organisatie van de Ossenmarkt en die van de Cultuurdag in Putten.

De contactpersonen van deze werkgroepen en commissies staan steeds in het kwartaalblad 'De Graver' vermeld. De werkgroepen met taakomschrijving zijn ook steeds te vinden op de website van het PHG. De marktcommissie beschikt over een eigen website. Op deze wijze wordt aan de deelnemers van het PHG maar ook aan andere belangstellenden inzicht gegeven in de werkzaamheden van iedere werkgroep of commissie.

In het verslagjaar deden zich enkele wijzigingen in de bemensing van de werkgroepen en commissies voor. Verderop in dit jaarverslag wordt door een aantal werkgroepen nader verslag van hun werkzaamheden gedaan.

VRIJWILLIGERS

In dit verslagjaar zijn 127 vrijwilligers actief geweest. Zij zijn werkzaam in de musea, werkgroepen, commissies en bezorgersgroep van De Graver of als bestuurslid in een of meer van de 3 besturen. De vrijwilliger valt onder de collectieve aansprakelijkheidsverzekering die de gemeente Putten voor alle vrijwilligers in Putten heeft afgesloten. Dankzij de inzet van deze vrijwilligers heeft het PHG ook dit jaar haar doelen kunnen realiseren. Als dank daarvoor is er in september een gezellige vrijwilligersbijeenkomst in de schenkerij van de museumboerderij Mariahoeve gehouden. Verder heeft iedere vrijwilliger met kerst een attentie gekregen.

Vrijwilligers die een langdurige of eenmalige buitengewoon belangrijke prestatie hebben geleverd ten dienste van het PHG kunnen door het bestuur tot lid van verdienste worden benoemd. In zeer bijzondere gevallen kan een vrijwilliger tot Ere lid worden benoemd. In het verslagjaar zijn op de jaarvergadering van 13 november 2014 de volgende vrijwilligers tot deze stand gehuldigd:

- de dames Trienke Elbertsen Hoekstra, Tineke Hazeu- van Veldhuizen beide werkzaam in de werkgroep Genealogie tot Lid van Verdienste.
- de heer Steven van Hell tot Ere Lid, initiatiefnemer en voorzitter Museumboerderij Mariahoeve.

DEELNEMERS EN DEELNEMERSADMINISTRATIE

Het verslagjaar begon met 796 deelnemers, in de loop van het verslagjaar hebben 33 personen (in 2014, 32) het deelnemerschap opgezegd. Hiervoor waren diverse redenen zoals: overlijden, verhuizen uit Putten, ouderdom en verlies aan wilsbekwaamheid, verlies aan interesse en in enkele gevallen financiële noodzaak. Zij of hun nabestaanden, hebben een brief ontvangen waarin het PHG hen bedankt voor hun bijdrage in de jaren dat ze deelnemer zijn geweest. Lopende het verslagjaar hebben 28 nieuwe deelnemers zich met de aanmeldingskaart of via de PHG-website aangemeld. We sluiten het verslagjaar af met 791 deelnemers. In de loop der jaren neemt het aantal deelnemers geleidelijk af. Deze jaarlijkse afname baart het bestuur wel zorgen, het heeft daarom de actie 'geef een jaardeelnemerschap cadeau'. We hopen dat deze actie aanslaat. Het jubileumjaar was een mooie aanleiding om jongeren die in oktober 25 jaar werden te vragen zich bij het PHG te melden. Hiervan hebben 4 25-jarigen gebruikgemaakt zij hebben een gratis jaardeelnemerschap gekregen. We hopen dat zij na dat jaar deelnemer willen blijven.

FINANCIËN

De financiële gegevens van het PHG over 2014 zijn te vinden in het financiële jaarverslag dat de penningmeester in het septembernummer (2015 nr. 3) van De Graver heeft laten opnemen. Daarin heeft u kunnen lezen dat het PHG haar boekjaar afsluit met een positief resultaat van 13.654 euro. Dit eenmalig buitengewoon hoog resultaat werd met name veroorzaakt door afwikkeling van de financiële verhoudingen tussen PHG en museum Tien Malen. Zoals in het vorige jaarverslag aangegeven wilden

we komen tot verzelfstandiging van het museum. Hiervoor was een heroriëntatie van de balansen van beide stichtingen nodig. Deze zelfstandigheid zal in 2015 gerealiseerd zijn.

De jaarrekening wordt in concept door de penningmeester opgesteld en daarna ingevolge artikel 11 lid 4 van de statuten ter controle aan de accountant voorgelegd. Het PHG maakt gebruik van Accountantsbureau Mees en Ten Hoopen. De accountant heeft vervolgens het definitieve jaarrapport met deskundige-verklaring opgesteld. In een bestuursvergadering van het PHG is het rapport vastgesteld en voorzien van de vereiste ondertekende bestuursverklaring.

De inkomsten van het PHG in het verslagjaar bestaan voor 76% uit deelnemersbijdragen, 6% uit giften, 15% uit opbrengsten uit verkopen van losse Gravers, PHG-uitgaven en manifestaties. 3% uit rente (onder aftrek van bankkosten). De inkomsten zijn besteed voor 47% aan de PHG-doelstellingen (De Graver, deelnemersbijeenkomsten, manifestaties), 27% vrijwilligerskosten en 26% organisatie kosten (afschrijving, kantoor-, verzekerings- en bestuurskosten).

De netto-opbrengst van de PHG-markten (€6.591,-) zijn, overeenkomstig het doel van de markten, ten goede gekomen van het Museum De Tien Malen.

DEELNEMERSVERGADERINGEN

Het verslagjaar begon met een goed bezochte jaarvergadering op 13 november. De herziende uitgave met dvd van Putters Praoten werd gepresenteerd. Verder kwam het jaarverslag en het huldigen van drie vrijwilligers, waarvan twee tot Lid van Verdienste en een tot Ere Lid, aan de orde. De voordracht werd door Peter Bijvank verzorgd en ging over de landschap geschiedenis van Gerven.

Op 9 april werd de voorjaarsbijeenkomst gehouden. Met deze vergadering gingen de jubileumactiviteiten van het 25 jarige PHG van start. Aandacht werd gevraagd voor de tijdelijke tentoonstelling in De Tien Malen '70 jaar bevrijding: Opluchting, bevrijd en zorg'. De heer G. Crebolder verzorgde de lezing over de 'Bevrijding april 1945 N.W. Veluwe'

DE VERSLAGEN VAN DE MUSEA, WERKGROEPEN EN COMMISSIES

Museum De Tien Malen door Peter Vink.

Zo aan het einde van 2015 terugkijkend naar het museumseizoen van De Tien Malen kunnen we weer de balans opmaken.

Het was een jaar waarin we twee tijdelijke exposities hadden. Allereerst stonden we met een kleine tijdelijke expositie stil bij het feit dat Putten 70 jaar geleden bevrijd werd. De 2^e helft van het museumseizoen hebben we aandacht gegeven aan de Tabakscultuur op de NW Veluwe. Twee totaal verschillende exposities, maar beiden trokken behoorlijk wat bezoekers.

Over bezoekers gesproken, in 2015 mochten we meer gasten ontvangen dan het jaar daarvoor. In totaal waren het 2009 personen. De hoogtijdagen waren weer de Landelijke Museumdag in april, de Open Monumentendag in september en de Gelderse Museumdag in oktober.

We hadden dit jaar weer diverse gezamenlijke activiteiten met de collega's van het landgoed Schovenhorst. Zij organiseerden buiten "iets" en wij hadden binnen "iets" te bieden. Een perfecte combinatie en vooral voor kinderen hadden we beiden een programma waar zij behoorlijk aan het werk gezet werden. En ondertussen – zo hopen we – hebben ze ook nog iets opgestoken. We hadden gedacht meer groepen van de plaatselijke basisscholen te trekken, dat viel eerlijk gezegd toch nog niet mee. Maar we houden vol en zullen ze, samen met Schovenhorst in 2016 opnieuw uitnodigen.

En wat 2016 betreft, we zijn alweer volop bezig met de voorbereiding van een tijdelijke expositie over de Bosbouwcultuur in Putten, daarvoor krijgen we de nodige spullen van Schovenhorst. Samen met Schovenhorst gaan we bezoekers een programma aanbieden waarin niet alleen in de Tien Malen binnen informatie te vinden is over de Puttense Bosbouwgeschiedenis, maar waarbij men met een korte wandeling ook met eigen ogen de bijzondere boomsoorten op Schovenhorst kan bewonderen.

We zijn ook alweer bezig in onze vaste collectie iets “nieuws” op te nemen. Nieuw ? Nou eigenlijk zijn het heel oude voorwerpen maar in onze collectie is het nieuw en het moet een inkijkje geven in een schoollokaal begin vorige eeuw.

Onze “boekenhoek” heeft dit jaar een uitbreiding gekregen met diverse uitgaven met wandel- en fietsroutes in en om Putten.

Vrijdag 1 april 2016 hopen we de deuren van ons museum weer te openen voor het seizoen 2016. Het is leuk te zien en te horen hoeveel toeristen ons weten te vinden en hoe enthousiast velen van hen reageren na een bezoekje aan ons museum. Dat is ook de reden dat we volgend jaar tijdens de maanden juni tot en met augustus ook elke dinsdagmiddag open gaan.

Al dit werk is alleen mogelijk door de inzet van vele vrijwilligers, zowel gidsen, baliemedewerkers, technische en ondersteunende dienst. Met deze vrijwilligers zijn we aan het begin van het seizoen bij de burens, museum Nijkerk, op bezoek geweest en we halverwege het seizoen zijn we in een theetuin in Putten bijeenge geweest. Alle vrijwilligers dank voor je inzet.

Museumboerderij Mariahoeve

Jaarverslag Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg door Steven van Hell, waarnemend secretaris.

1. Samenstelling bestuur en taakverdeling

S. van Hell, voorzitter, organisatie vrijwilligerswerk en beheer boerderij

T. Dorland, secretaris, vice-voorzitter, personeelsbeleid

S. van Loo, penningmeester, personeelsbeleid, soc. verzekeringswetgeving, verzekeringszaken, pr

J. van Hell, bestuurslid, organisatie (gids)vrijwilligers en educatieprojecten

L. Kool, bestuurslid, bouw en monumentenbeleid.

B.v. Dijken, bestuurslid.

2. Vrijwilligers.

De Mariahoeve draait op haar vrijwilligers. Ook dit jaar mocht het bestuur zich verheugen door de aanmelding van een paar nieuwe vrijwilligers, als gids. De Stichting is nog naarstig op zoek naar een persoon die het belangrijke aspect Marketing en PR op zich wil nemen. Dit wordt een dermate veel omvattende taak dat er te veel een claim wordt gelegd op het beheerdersechtpaar.

Verder is onze secretaris dhr. Dorland ernstig ziek, we wensen hem zo spoedig mogelijk herstel toe.

Van de opbrengst van de foaienpot zijn alle vrijwilligers op bezoek geweest naar Harderwijk waar een stadswandeling werd gemaakt en een bezoek aan het Stads museum werd gebracht. De vrijwilligers dag werd afgesloten met een maaltijd in Elim in Putten, wat prima geregeld was.

3. Beheerder.

De familie Groothuis is als een spil in het rad van de Mariahoeve, zowel voor de vrijwilligers als voor de gasten. Zij organiseren veel activiteiten en zetten zich met hart en ziel in voor het bedrijf. Dank zij hen lijkt het er op dat de “crisis” waar wij allemaal mee te maken hebben weliswaar niet aan ons voorbij gaat, maar tot nu toe geen desastreuze gevolgen heeft. Helaas hebben Silvia en Fred aan gegeven dat zij per 1 Februari 2016 door familieomstandigheden willen stoppen met hun werk op de Mariahoeve. We vinden dat allemaal heel erg jammer!

Het betekend wel dat we op zoek moeten en zijn naar andere beheerders voor die datum.

4. Activiteiten.

Ook dit jaar waren er weer een aantal activiteiten. De “Puur-en-Anders-Fair” mocht zich verheugen in 2000 bezoekers; een groot succes. Verder waren er natuurlijk het zeer druk bezochte Oogstfeest en het Knolletjesfeest. Ook werd door de boerderij bijgedragen aan de Ossenmarkt, waar de rogge werd gedorst die op de Mariahoeve weer was verbouwd. Ook stonden we dit jaar weer op de Cultuur dag in

Putten samen met het P.H.G. en De Tien Malen. Verder vergt het schilderwerk en terrein-tuin en gebouwenonderhoud veel tijd en inspanning van de vrijwilligers..

5. Financieel-economische situatie.

Het jaar 2014 werd positief afgesloten met een kleine winst van drie duizend euro. Er zijn tekens die er op duiden dat het zwaarste weer voorbij is. De buffetomzetten, de zaalhuuromzet en de entree zijn wat verbeterd. verhuur van de trekkershutten en B&B zijn wat lager uitgevallen. Doordat o.a. minder werd uitgegeven aan catering door meer gerechten zelf te bereiden en er op de energiekosten en op de accountantskosten flink werd bespaard werden de totale exploitatiekosten vele duizenden Euro's lager. Deze geleverde inspanning komt geheel op het conto van het beheerdersechtpaar. Voorwaar een prestatie. Hoewel de cijfers van het laatste kwartaal van 2015 natuurlijk nog niet bekend zijn, mogen we wel voorzichtig hopen op weer "kiet spelen".

6. Toekomstbeleid.

Er zijn geen redenen om het dusver gevoerde beleid te wijzigen.

De uitbreiding van de theeschenkerij zit in de tekenfase. Helaas is er met de restauratie van de Mariahoeve zeer slecht riet gebruikt door omstandigheden. Het riet op de boerderij zal nog dit jaar vervangen worden, met medewerking van de Gemeente riet, en dhr. Koopman arbeid, hopen we dat met de vrijwilligers te vervangen. Ook de rest van de rieten daken is aan onderhoud toe.

Er wordt bezien welke fondsen hiervoor beschikbaar zijn..

Het bestuur ziet terug op een jaar, waarin wederom vele gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. De Stichting met al haar medewerkers gaat door op de ingeslagen weg.

Vrienden van Historisch Putten door Peter Vink.

In ons jubileumjaar zijn we begonnen Puttense ondernemers te benaderen en hen te vragen de activiteiten van het PHG, in het bijzonder van de 2 musea, structureel te sponsoren. In principe financieel maar er kan ook sprake zijn van immaterieel sponsoring. Op dit moment hebben 21 ondernemers positief gereageerd, we noemen hen Vrienden van Historisch Putten. In het overzicht treft u hun namen aan. Met een aantal andere ondernemers zijn we in gesprek. In 2016 willen we onze Vrienden kring zeker uitbreiden.

Zowel de Mariahoeve als De Tien Malen willen de gelden gebruiken voor extra investeringen in hun musea, zo wordt in De Tien Malen o.a. een schoolhoek anno begin 1900 ingericht. Met de inkomsten van onze Vrienden kunnen we – omdat we zonder subsidie draaien – beide musea aantrekkelijk en gevarieerd houden in de toekomst voor onze gasten uit Putten en de vakantiegangers van buiten Putten.

Wie zijn de Vrienden van Historisch Putten?

Marktkramenverhuur Gijs Termaat, Accent Media Groep B.V., Kiezebrink Putten B.V., V.O.F. Camping De Poelakker, Franke G. Trimsalon, Van de Brug Int. Tanktransport BV, Bakkerij van Looijengoed B.V., Bakkerij P. van Bentum, De Vanenburg, Best Western Premier, Van Ganswijk B.V., Meiling Meesterschilders, Roordink. H. Architecten, Kringloopvereniging Overnodig, Café - Restaurant "De Heerdt", Domburg's Kaas, Noten & Wijn V.O.F., Installatiebedrijf Gebr. Gijsbertsen BV, Van den Hoorn Meubelen, Landgoed de Banenburg B.V., Firma Van den Berg's Optiek, Jede Administratiekantoor en Plus Dick Dee.

PHG-markten door Peter Vink.

Dit jaar zijn er weer op 6 dinsdagen zomermarkten georganiseerd: 3 boeken en antiekmarkten en 3 Antiek, Curiosa en Verzamelmarkten. Op deze markten zijn ook het PHG, museumboerderij Mariahoeve en museum De Tien Malen vertegenwoordigd. Bij deze kramen is info te verkrijgen, er zijn namen van museaal agrarisch gereedschap te raden en er zijn boeken en spullen te koop. Alles tot doel het werk van het PHG en de beide musea onder de aandacht te brengen en in stand te houden. Dit jaar is in samenwerking met Jeugdpoint getracht ook de kinderen bij de marktfeestiviteiten te betrekken.

Het is bedoeling de PHG-zomermarkten ook in de komende vijf jaar voort te zetten. Een vergunning daartoe is bij de gemeente ingediend.

Werkgroep Roerende Monumenten door Steven van Hell.

Ook dit jaar weer, werd er vier keer vergaderd op de Mariahoeve met de werkgroep. Deze werkgroep bestaat uit een aantal vaste leden en wat mensen die altijd met de evenementen helpen. Zoals het oogstfeest de Ossenmarkt, en tegenwoordig het knolletjes feest, zij helpen bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook de kraam op de P.H.G. zomermarkten word vaak bemand (of dames) door deze groep getrouwe medewerkers. De p.r. die dat oplevert voor het PHG, De Tien Malen en de Mariahoeve vinden we nog steeds belangrijk. We prijzen ons gelukkig met de instroom van wat jongere deelnemers in de groep te weten Nico v.d. Berg (secretaris) en Gijsbert v. Winkoop. De vaste groep bestaat uit: de heer Gerrit en mevr. Jannetje Ruiter en hun helpers. Alie en Jan van Beek. Riek en Henk Evers. Silvia en Fred Groothuis als beheerders. Albertje, Johannes en Steven v. Hell. Gerard v. Emous. Corrie Gijsbertsen is een tijd afwezig geweest door omstandigheden, maar heeft gelukkig de draad weer kunnen oppakken. Ger en Jannie Veldhuis, E.H.B.O. hulp, en de foto's natuurlijk, Greet en Gert v. Loenen. Ook wil ik de verkeersbegeleiders nadrukkelijk noemen die steeds vaker behulpzaam moeten zijn om het verkeer in goede banen te leiden bij de evenementen op de Mariahoeve. Zonder hen was het niet mogelijk om deze evenementen te organiseren.

Wat brengen al deze inspanningen eigenlijk op is wel eens de vraag. In ieder geval bekendheid aan het PHG, De Tien Malen en de Mariahoeve. Verder natuurlijk meestal wel wat nieuwe deelnemers, vooral op de markten en tegenwoordig ook op de cultuurdag. Verder kan er vooral door de sponsors bakker van Bentum brood, en worst van Struik een mooi bedrag aan het PHG en de Mariahoeve afgedragen worden, wat toch wel heel belangrijk is, in deze tijd.

Werkgroep Dialect en Folklore door Johannes van Hell.

In de samenstelling van de werkgroep is niets veranderd: mevr. G. Koopman-Brouwer, J. van Beek, J. van Hell, J. N. van den Hoorn en P. Rozendaal. Nu de vierde druk van Putters Praoten verschenen is bestaat de enige activiteit uit het maandelijks praatje op de radio. Elke eerste maandag van de maand om 11.00 uur is er Putter Praot op Veluwe FM bij Trees aan de Stamtafel.

Werkgroep Registratie Documentatie en Digitalisering (RDD) door Maria Smit-Toledo.

De werkgroep bestaat uit twee leden: Herman Wijnberg en Maria Smit-Toledo.

Iedere donderdagmorgen zijn wij bezig met onze taak. Onze taak is: het beoordelen van nieuwe (ontvangen) objecten en het beschrijven en digitaliseren van de museumcollectie.

Met name de administratieve verplichting van uit- en inboeken vraagt nauwkeurigheid en tijd. Van ieder nog niet geregistreerd object worden minimaal de volgende gegevens vastgelegd: de naam van het object, dit krijgt dan een objectnummer, er wordt gekeken naar de fysieke kenmerken, verwervingsgegevens worden opgediept, door wie het vervaardigd is en de toestand waarin het object verkeert. Verder worden aanwezige opschriften of kenmerken vastgelegd, alsmede eventuele bijzonderheden over het gebruik van het object. Vervolgens wordt er vastgelegd waar het object zich bevindt (museum of depot) Vervolgens wordt er een foto van het object gemaakt.

Het doel van deze exercitie is: de collectie op gestructureerde wijze inzichtelijk maken voor de medewerkers van het museum. Zo kan bij tentoonstelling van het object op eenvoudige wijze alle informatie worden verkregen over het museumstuk.

Ook het administratief verwerken van voorwerpen die uit het depot worden gehaald om te worden geëxposeerd, dan wel vanuit de expositieruimte teruggeplaatst worden naar de depotruimte, vraagt de nodige aandacht van de werkgroep.

Inname objecten en acceptatiecommissie door Gerrit Buter.

De commissie bestaat uit Piet Baremans, Anja Zevenhuijzen (kleding) en Gerrit Buter

Het museum heeft dit jaar ook weer leuke objecten binnen gekregen, zoals oorlogsattributen, huishoudelijke voorwerpen en kleinmeubels. Ook kregen we artikelen voor de komende tentoonstelling, zoals een oud schoolbankje en schoolspullen. Aan kleding hebben we onder meer een roodwollen tafelkleed, diverse kledingstukken, een met de hand gemaakte doopjurk uit 1942 en

handwerkstukken van ca. 100 jaar oud. Helaas moesten er ook schenkingen geweigerd worden, omdat het niet paste in de collectie of dat er geen ruimte voor is. Overtollige goederen werden op de zomermarkten verkocht door Piet Baremans en Piet Bot wat een aardig bedrag opleverde ter ondersteuning van het museum. Ondanks de beschikbare ruimte zijn mooie, museale goederen altijd welkom.

Werkgroep Onroerende goederen door Leen Kool.

Als afgevaardigde van het PHG zit ik in de gemeentelijke monumentencommissie. Er zijn in dit verslagjaar weer enkele projecten gerealiseerd. Het betreft in hoofdzaak kleine verbouwingen waarover de commissie advies aan de gemeente uitbrengt, waarna na toetsing door de gemeente de noodzakelijke vergunningen zijn verleend.

Documentatie door Gerárd Hollanders.

De documentatieverzameling van het PHG bevindt zich voor het grootste deel in het gemeentearchief. Iedere maandagmiddag wordt aan het registreren van de documentatie die het PHG wil bewaren gewerkt. Het doel is de collectie samen te voegen met die van de gemeente zodat er één grote documentatieverzameling wordt gevormd. Het geregistreerde deel van de collectie is op de maandagen te raadplegen in overleg met de beheerder.

Werkgroep Genealogie door L.A.Luteijn.

Aan de verschillende inmiddels wel bekende werkgebieden, zoals het aanvullen van het genealogisch bestand, de woninggeschiedenis en het inventariseren van de bibliotheek is in 2015 door meerdere leden gewerkt aan het toegankelijk maken van het notarieel archief van Putten. Daartoe wordt van iedere akte een korte samenvatting gemaakt en in een database opgenomen, zodat een gemakkelijk te doorzoeken bestand ontstaat. Twee andere leden hielden zich bezig met het determineren en ordenen van het fotomateriaal van de Gemeente.

Met het oog op de vergrijzing binnen onze groep werd al langere tijd de behoefte gevoeld om de werkgroep uit te breiden. We zijn dan ook blij te kunnen vertellen, dat twee nieuwe mensen de gelederen zijn komen versterken. De een heeft zijn aandacht wat meer gericht op het buurtschap Norden, de ander houdt zich vooral bezig met de periode vóór 1700 (de periode van de ontbrekende doop- en trouwboeken tot en met de in het Rijksarchief van Arnhem bewaarde nog niet ontsloten archiefstukken van o.a. de Kelnarij. Samen fotografeerden zij daar, in de loop van dit jaar, veel van dit oude materiaal. Met behulp van nog een aantal leden van de groep wordt, ook in de thuissituatie, de informatie van de foto's in leesbaar schrift omgezet en doorzoekbaar gemaakt.

In verband met het 25-jarig jubileum van het PHG werd dit jaar door onze groep veel tijd gestoken in de voorbereiding van de activiteiten in de diverse buurtschappen van Putten.

Dat wroeten in het verleden niet alleen een hobby is van de tien leden van onze werkgroep bleek tijdens onze presentatie in alle buurtschappen. Velen kwamen om gebruik te maken van ons werk, maar er waren ook gasten, die zelf naar hun voorouders op zoek wilden gaan en door onze leden daarbij op weg konden worden geholpen.

Als gevolg van de reorganisatie van de Gemeente werd "onze" werkruimte vergroot en van nieuw meubilair voorzien, terwijl wij ook de beschikking kregen over een aantal computers voor het verwerken van het notarieel archief.

Tenslotte nog de mededeling dat, door de veiligheidsmaatregelen van de Gemeente, gasten aan onze werkruimte vooraf een afspraak moeten maken met ons of de archivaris. Bij hun bezoek wordt men na aanmelding bij de balie daar door de archivaris of één van onze leden opgehaald.

Werkgroep Archeologie door Anneke Dikken.

Het vorige jaarverslag stond in het teken van veel buitenactiviteiten. Zo niet in het afgelopen verslagjaar. Wél is er sprake van verschillende opgravingen, die uitgevoerd worden door archeologische bedrijven en waarbij wij als werkgroep eventueel wat hand- en spandiensten mogen

verrichten. Het gaat om opgravingen bij de vroegere Da Costaschool, een rijtje oudere woningen in de Da Costastraat en voor de 3e fase van de bouw van woon- en zorgcentrum De Schauw.

Grafheuvels

Vervolgens zijn we in gesprek om, met begeleiding van Gelders Landschapsbeheer, onderhoud van grafheuvels te gaan verrichten.

Museum

Afgelopen jaar zijn we gestart om wijzigingen aan te brengen in de inrichting van de archeologische afdeling in ons museum De Tien Malen. Als bezoeker volg je de lijn: ‘Geschiedenis van de vondsten’ van ijstijden -met accent op de invloed van het landschap-, naar de prehistorie -steentijd, bronstijd en ijzertijd-, naar de middeleeuwen. Komende winter gaan we dit met deskundige hulp verder uitdiepen. Ook zullen we deze afdeling aantrekkelijker maken voor kinderen.

Met acht mensen sterk hopen we op een actief jaar zowel binnen als buiten.

Redactiecommissie en bezorging van De Graver door Arie van Peet.

Zoals elk jaar is ook in 2015 de redactie vier keer bijeen geweest. We bespreken dan kort de stand van zaken met betrekking tot de komende De Graver: welke stukken zijn reeds aangeleverd en wat kunnen we nog verwachten? Via Dropbox kunnen de redactieleden op elk moment de stukken die per e-mail zijn aangeleverd, bekijken en eventueel becommentariëren. Dus de communicatie tussen de redactieleden is groter dan wordt aangegeven door het aantal van vier bijeenkomsten.

Wanneer de Graver gedrukt is, worden de ongeveer 800 exemplaren ingepakt door acht vrijwilligers die eens in de drie maanden hier ruim een uurtje aan besteden. Rond de 250 exemplaren worden per post bezorgd en de overige exemplaren worden door 19 vrijwilligers bij de afzonderlijke leden bezorgd.

De redactieleden zijn: Gérard Hollanders, Arie van Peet (eindredactie), Hans Hoeksma en Wil de Rijk. Hans Hoeksma bewerkt de foto's die in De Graver verschijnen en Wil de Rijk redigeert de artikelen en verzorgt samen met Arie van Peet de lay-out van De Graver.

De 8 inpakkers zijn:

Dick van Bloemendaal, Gérard Hollanders, Nico van Boeijen, Jaap van Oostende, Gerrit Buter, Arie van Peet, Hans Hoeksma en Louis Weber.

De 19 bezorgers zijn:

J. van Oostende, R.v.d.Reijden, A. Klaassen, S. van Hell, G.v.d. Mheen, J. van Beek, G. Gaasbeek, J. van Eijden, L. Kool, H. Dekker, R. Landstra, G. Buter, Knoppersen, L. Weber, J. Gevers, B.v.d. Hoorn, M.Th. Enter, H.G. Esveld en P.N. Schilleman.

Jubileumcommissie door Piet Zevenhuijzen

In 1990 is het Puttens Historisch Genootschap opgericht in ons verslagjaar 2015 bestaat het genootschap al weer 25 jaar. Dit jaar is daarom een jubileumjaar geweest met verschillende activiteiten die er tevens voor zorgden dat het PHG weer meer in de belangstelling komt te staan. Zo werden amateurfotografen uitgenodigd een actuele foto van een bijzonder stukje van Putten te laten zien. Uit de inzendingen zijn 13 foto's gekozen die in een PHG-verjaardagskalender zijn opgenomen. In april, mei, juni en september zijn hebben we een presentatie met lezing in de buurtschappen en het dorp georganiseerd. Ook konden geïnteresseerden kennisnemen van hun stamboom of bewoningsgeschiedenis van hun huis. Heel bijzonder was het uitbrengen van wandel- en fietsroutes lang historische gebouwen en plekken. Aan de oproep aan 25-jarigen in oktober is gehoorgegeven en zo konden we aan hen een gratis jaardeelnemerskaart uitreiken. Het jubileumjaar is voorbij maar met hernieuwde elan gaan we het nieuwe jaar in. We willen alle vrijwilligers, sponsors beheerders van de buurt- en schoolgebouwen bedanken voor hun inzet. Het laat zien dat zij het werk van het PHG belangrijk vinden.

TOT SLOT

Allen die op welke wijze dan ook in het verslagjaar hun vrije tijd of financiële bijdrage gaven aan de activiteiten van het Puttens Historisch Genootschap, het Historisch museum De Tien Malen of aan De museumboerderij De Mariahoeve, hartelijk dank.